

Magdalena Karczewicz-Lamparska

Streszczenie rozprawy doktorskiej:

Zmiany struktury przestrzenno-funkcjonalnej handlu detalicznego w Poznaniu w warunkach globalizacji

Handel detaliczny należy do tych działów gospodarki, których rozwój od kilku dekad silnie napędzany jest przez proces globalizacji. Swobodny przepływ kapitału przyczynia się do coraz silniejszej ekspansji zagranicznej firm handlowych, które najczęściej pochodzą z USA, krajów UE, Japonii i Chin. Od połowy lat 90. XX wieku w Polsce mają miejsce procesy internacjonalizacji handlu, związane z napływem kapitału zagranicznego i powstawaniem szerokiej oferty sieci handlowych, w tym handlu wielkopowierzchniowego: od dyskontów, przez hipermarkety, galerie handlowe po centra handlowo-rozrywkowe.

Prezentowana praca stanowi autorskie podejście do zagadnienia struktury przestrzenno-funkcjonalnej handlu detalicznego, jednego z najbardziej kluczowych segmentów współczesnej gospodarki. Jej istota sprowadza się do analizy zmian w strukturze branżowej i lokalizacji placówek handlowych w dużym mieście, jakim jest Poznań. Poznań to obecnie jeden z najsilniejszych i najnowocześniejszych ośrodków handlu detalicznego w Polsce, o czym świadczy wielkość powierzchni handlowej, obecność wielu zagranicznych i polskich sieci handlowych (w tym mających siedzibę lub zaczynających działalność w Poznaniu) czy koncentracja centów handlowo-usługowych różnych generacji. Zakres czasowy pracy obejmuje lata 2004-2022.

Głównym celem pracy była identyfikacja zmian, jakie zaszły w strukturze przestrzenno-funkcjonalnej handlu detalicznego w dużym mieście (w Poznaniu) pod wpływem procesów globalizacji gospodarki, w tym globalizacji usług handlu detalicznego. W ramach celu głównego określono cele szczegółowe – trzy cele teoretyczne oraz sześć celów empirycznych, którym przypisano pytania badawcze.

Na potrzeby pracy w latach 2019 i 2022 zrealizowano badania inwentaryzacyjne na terenie miasta Poznania. Zinwentaryzowano 5823 sklepy i 380 stoisk handlowych w 2019 roku oraz 4792 sklepy i 334 stoiska handlowe w 2022 roku. Każdemu obiektowi przypisano informację o lokalizacji, branży i wielkości. Pozyskane wyniki pozwoliły na określenie zmian jakie zaszły w strukturze handlu detalicznego w Poznaniu. Wykorzystano metody analizy ilościowej, statystyki opisowej, metody analizy przestrzennej i wpływów lokalnych, metody taksonomiczne oraz metody graficzne i kartograficzne.

Zrealizowano założone cele badawcze, określono trzy fazy rozwoju handlu w Poznaniu oraz opracowano dwa modele: model rozwoju handlu detalicznego w mieście pod wpływem procesów globalizacji oraz model zmian struktury przestrzenno-funkcjonalnej handlu w Poznaniu.

Słowa kluczowe: handel detaliczny, struktura przestrzenno-funkcjonalna, globalizacja